

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ : અમદાવાદ
મહાદેવ દેસાઈ ગ્રામસેવા સંકુલ: સાદરા
બી. એ. ઇતિહાસ સત્ર: 6

પાઠ્યક્રમ : MJR-HIS-603 : ગુજરાતનો ઇતિહાસ (ઈ.સ. 1857 થી 1960)

ક્રેડિટ: 4

કુલ ગુણ: 100

કુલ કલાક 60

શૈક્ષણિક હેતુઓ:

1. ગુજરાતમાં ૧૯મી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં આવેલી સામાજિક- ધાર્મિક જાગૃતિ વિશે માહિતી આપવી.
2. ગુજરાતનાં ગાંધીવાદી આંદોલન વિશે જાણકારી આપવી.
3. ગુજરાત રાજ્યના સર્જનની પ્રક્રિયા (1947 થી 1960) વિશે જાણકારી આપવી.

અધ્યયન નિષ્પત્તિ:

1. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતમાં રાષ્ટ્રવાદના વિકાસથી માહિતગાર થશે.
2. ગુજરાતમાં થયેલ ગાંધીયુગીન ચળવળોથી વિદ્યાર્થીઓ માહિતગાર થશે.
3. દેશી રાજ્યોમાં થયેલ પ્રજાકીય ચળવળોથી વિદ્યાર્થીઓ માહિતગાર થશે.
4. ગુજરાત રાજ્યના સર્જન વિશે વિદ્યાર્થીઓ માહિતી મેળવશે.

શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન		
મુદ્દાઓ	સમય	પદ્ધતિ
<ul style="list-style-type: none">➤ ગુજરાતનો ૧૯મી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં સામાજિક - ધાર્મિક જાગૃતિ➤ ગુજરાતમાં આધુનિક ઉદ્યોગોનો વિકાસ	15 કલાક	<ul style="list-style-type: none">• વર્ગ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ• જૂથ ચર્ચા• પ્રશ્નોત્તરી
<ul style="list-style-type: none">➤ ગાંધીયુગ પૂર્વના અને પ્રારંભિક ગુજરાતના આંદોલનો➤ હોમરૂલ ચળવળ➤ અમદાવાદના મિલ-મજૂર પ્રશ્ન➤ ખેડા સત્યાગ્રહ	15 કલાક	<ul style="list-style-type: none">• વર્ગ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ• જૂથ ચર્ચા• પ્રશ્નોત્તરી• દ્રશ્યશ્રાવ્ય પદ્ધતિ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ગાંધીયુગ દરમિયાનના સત્યાગ્રહો ➤ અસહકાર આંદોલન ➤ બારડોલી સત્યાગ્રહ ➤ દાંડીક્ષય ➤ હિંદોહોડો ચળવળ 	15 કલાક	<ul style="list-style-type: none"> • વર્ગ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ • જૂથ ચર્ચા • પ્રશ્નોત્તરી • દ્રશ્યશ્રાવ્ય પદ્ધતિ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ગાંધીયુગ દરમિયાન ચાલેલી દેશી રાજ્યોની પ્રજાકીય ચળવળો ➤ દેશી રાજ્યોમાં પ્રજાકીય સંગઠનો ➤ ગુજરાત રાજ્યના સર્જનની પ્રક્રિયા 	15 કલાક	<ul style="list-style-type: none"> • વર્ગ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ • જૂથ ચર્ચા • પરિસંવાદ - સ્વાધ્યાય • દ્રશ્યશ્રાવ્ય પદ્ધતિ • પ્રશ્નોત્તરી

સંદર્ભ

ગુજરાતી :-

૧. જોટે રાત્નમનીરાવ બી.	: ગુજરાતનું પાટનગર, અમદાવાદ
૨. નદવી અબુ ઝફર	: ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ -૨
૩. પરીખ રસિકલાલ સી	: ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
૪. મહેતા મકરંદ જે.	: મહાજનોની યસગાથા
૫. માસ્તર કરીમ મહંમદ	: મહાગુજરાતના મુસલમાનો
૬. મેઘની મોહનભાઈ વી.	: આધુનિક સામ્રાજ્યવાદનો ઇતિહાસ